

ISSN: 2636-848X

**Türk Spor Bilimleri
Dergisi**
Türk Spor Bil Derg

Cilt 2, Sayı 1
Mart 2019, 60-73

**The Journal of Turkish
Sport Sciences**
J Turk Sport Sci

Volume 2, Issue 1
March 2019, 60-73

Mehtap YILDIZ
 Özer YILDIZ

Necmettin Erbakan Üniversitesi
Ahmet Keleşoğlu Eğitim Fakültesi
Beden Eğitimi ve Spor Bölümü

Sorumlu Yazar: M. Yıldız
e-mail: yildizmehtap77@gmail.com

Geliş Tarihi: 11.03.2019
Kabul Tarihi: 18.03.2019

ORJİNAL ARAŞTIRMA
ORIGINAL RESEARCH

Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Alternatif Ölçme ve Değerlendirme Yöntemlerini Kullanma Düzeyleri

Özet

Bu araştırmanın amacı, beden eğitimi öğretmenlerinin alternatif ölçme ve değerlendirme yöntemlerini kullanma düzeylerini belirlemektir. Araştırma tarama modelinde gerçekleştirilmiştir. Araştırma grubunu 2016-2017 eğitim öğretim yılında Trabzon İl Millî Eğitim Müdürlüğü bünyesinde liselerde görev yapan 126 beden eğitimi öğretmeni oluşturmuştur. Araştırmada veri toplama aracı olarak Şirin vd. (2008) tarafından geliştirilen 51 maddeden oluşan “Öğretmen Anket Formu”nun 7 maddelik “Kişisel Bilgi Formu” ile 16 maddelik “Ölçme ve Değerlendirme” bölümünden yararlanılmıştır. Verilerin analizinde katılımcıların anketteki bağımsız değişkenlere verdikleri cevaplardaki dağılım göz önünde bulundurularak parametrik olmayan testlerden ikili küme karşılaştırmaları için Mann Whitney-U testi; üç veya daha fazla küme karşılaştırmaları için Kruskal Wallis-H testi kullanılmıştır. Araştırmada anlamlılık düzeyi 0.05 olarak alınmıştır. Araştırma sonucunda, beden eğitimi öğretmenlerinin alternatif ölçme ve değerlendirme yöntemlerini kullanmadıkları, derslerini geleneksel ölçme ve değerlendirme yöntemlerini kullanarak sürdürdükleri belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Alternatif, ölçme, değerlendirme, beden eğitimi, öğretmen

The Level of Using Alternative Measurement and Assessment Methods of Physical Education Teachers

Abstract

The aim of this study is to determine the level of using alternative measurement and assessment methods of physical education teachers. The research was carried out in the survey model. The research group consisted of 126 physical education teachers working in high schools in Trabzon Provincial Directorate of National Education in 2016-2017 academic year. In the research, Şirin et al. (2008) developed by the “Teacher Survey Form” consisting of 51 items, 7 items “Personal Information Form” and 16 items “Measurement and Assessment” section were used. In the analysis of the data, Mann Whitney-U test was used for pairwise comparisons of nonparametric tests, considering the distribution of participants’ responses to independent variables in the questionnaire; Kruskal Wallis-H test was used for three or more cluster. The level of significance was taken as 0.05. As a result of the research, It was determined that physical education teachers did not use alternative measurement and assessment methods and they continued their lessons by using traditional measurement and assessment methods.

Keyword: Alternative, measurement, assessment, physical education, teacher

GİRİŞ

Eğitimde öğrencilerin başarıları ve derecesi, başarısız ise derecesi ve nedenleri kimilerinin ileri programlara yerleştirilmesine, kimilerinin programı tekrarlamasına veya sistemden çıkarılmasına neden olmaktadır. Öğrenciler hakkındaki bu kararlar uygulanan çeşitli ölçme ve değerlendirme yöntemlerine dayandırılmaktadır. Doğru kararlara ulaşmak için ise toplanan bilgilerin yeterli olması, hata bulunmaması ve bilgilerin doğru yorumlanması önemlidir. Öğretmenlerin bu süreçteki en önemli sorumluluğu ise öğrenci başarısını belirleyecek davranışları iyi seçmesi, ölçme araçlarını geliştirmesi, geliştirilen bu araçları uygulaması ve çıkan sonuçları iyi yorumlamasıdır (Küçükahmet, 2004). Eğitim reformundan bahsedilen her yerde ölçme ve değerlendirme yöntemleri vardır. Okullarda öğrenme yaşantılarını değerlendirmek için sadece başarı testleri değil ilgi, istidat, yetenek, zekâ ve kişilik testleri de olmalıdır (Çelik, 2005).

Ölçmede, ölçme konusu bir özelliktir. Belli bir özelliğe sahip olmama bireyden bireye değişebilmektedir. Bilim dallarındaki gelişmeler, o bilim dalına özgü ölçme yöntemlerinin belirlenmesiyle mümkün olmuştur (Tavşancıl, 2005). Ölçme, bireyde bulunan özelliklerin ve yapıların gözlenmesi, gözlem sonuçlarının belli kurallara göre sayılar ve semboller ile ifade edilmesi, değerlendirme ise elde edilen ölçümlerden bir anlam çıkarma ve bir ölçüt yardımı ile karara varma süreci olarak tanımlanmaktadır (Çelik, 2005).

Okul programlarında bilgiye dayanan kazanımların çoğunluğu teşkil etmesi nedeniyle zihinsel becerileri gerektiren davranışların ölçülmesi büyük bir yer kaplamaktadır. Bununla birlikte beden eğitimi gibi psikomotor becerilerin yoğun olduğu derslerde bulunmaktadır. Psikomotor becerilerinde bilişsel dayanakları olduğu gibi bu beceriler duyuşsal davranışlarda doğurmaktadır. Beden eğitimi derslerinde becerilerin psikomotor yönü ağır bastığından becerilerin ölçülmesinde daha çok psikomotor davranışlara ağırlık verilmektedir. Ancak ölçme ve değerlendirmede psikomotor becerilerin ölçülmesine aynı önem verilmemiştir. Bu durumun en önemli nedeni bu becerileri ölçmenin oldukça güç olması ve bu tür ölçmede kullanılacak araç ve yöntemlerin yetersiz olmasıdır (Turgut, 1997). Ölçme ve değerlendirme beden eğitimcilerin yaklaşık 40 yıldır uğraşmak zorunda kaldıkları en sorunlu konulardan biridir (López-Pastor, Kirk, Lorente-Catalán, MacPhail ve Macdonald, 2013).

Geçmiş yıllarda okullarda ölçme ve değerlendirme yöntemleri olarak genellikle doğru-yanlış, çoktan seçmeli sorular gibi testler ile klasik yazılı sorulardan oluşan geleneksel ölçme ve değerlendirme yöntemleri kullanılmakta, beden eğitimi derslerinde ise fiziksel uygunluk testleri uygulanmaktaydı. Günümüzde okullarda alternatif ölçme ve değerlendirme yöntemleri kullanılmaktadır. Öğrencilerin somut davranışları artistik bir şekilde sergilemesi veya fiziksel becerileri göstermesi gerekmekte, bilgileri ezberlemeleri veya soyut kavramları ezberlemeleri yerine bilgiyi değişen ortamlarda ilişkilendirerek kullanmaları beklenmektedir. Ayrıca öğrencilerin bilgiye nasıl ulaşacakları, analiz edecekleri, kullanacakları ve uygulayacakları öğretilmektedir. Alternatif ölçme ve değerlendirme yöntemleri öğrencilerin yeteneklerinin veya güçlü yönlerinin ne aşamada olduğunu, en iyiye ulaşmayı nasıl düşüneceklerini ve özel konularda ne düşünmeleri gerektiğini öğretmektedir (Hopple, 2005).

Okullarımızda beden eğitimi derslerinde anlatım yönteminin kullanıldığı, süreçten çok sonucun değerlendirildiği öğretmen merkezli bir anlayış ile dersler işlenmekteydi. 2006 yılında değişen ilköğretim beden eğitimi dersi öğretim programında geleneksel ölçme ve değerlendirme araçlarının kullanılması yerine alternatif ölçme ve değerlendirme araçlarının kullanılması önerilmiştir. Alternatif ölçme ve değerlendirme yöntemleri öğrencilerin öğrenme düzeylerini kendilerinin belirleyebilmesi olanağını öğrencilere tanımaktadır. Beceri ölçümü farklı bir ölçme aracı ile yapılırken, hareket etme ve spor kültürünü öğrendiği bilginin ölçülmesi için başka bir ölçme aracı kullanılmaktadır. Alternatif ölçme ve değerlendirme araçları görsel, işitsel ve yazılı materyaller olabilmektedir (Bulca, Saraç ve Yapar, 2010).

Alternatif ölçme ve değerlendirme yöntemlerine ilişkin yapılan araştırmalarda farklı branşlardaki öğretmenler genellikle geleneksel ölçme ve değerlendirme yöntemlerini kullandıklarını (Birgin ve Gürbüz, 2008; Güneş, Dilek, Hoplan, Çelikoğlu ve Demir, 2010; Çelikkaya, Karakuş ve Demirbaş, 2010; Gelbal ve Kelecioğlu, 2007), alternatif ölçme ve değerlendirme yöntemleri konusundaki bilgilerinin yeterli olmadığını

(Benzer ve Eldem, 2012; Kuran ve Kanatlı, 2009; Fidan ve Sak, 2012; Özenç, 2013; Bayat ve Şentürk, 2015; Aydoğmuş ve Keskin, 2012), alternatif ölçme ve değerlendirme yöntemlerini kullanma düzeylerinin düşük olduğunu (Özenç ve Çakır, 2015; Şahin ve Karaman, 2013; Karakuş, 2010) belirtmişlerdir.

Bu bağlamda, bu araştırmanın Türk Eğitim Sisteminde okullarda beden eğitimi dersi yeni öğretim programlarında uygulanması beklenen alternatif ölçme ve değerlendirme yöntemlerine ilişkin aksaklıkların tespiti ve beden eğitimi öğretmenlerinin alternatif ölçme ve değerlendirme yöntemlerine bakış açılarını belirlemek adına önemli olduğu düşünülmektedir.

Araştırmanın Amacı

Bu araştırmanın amacı, liselerde görev yapan beden eğitimi öğretmenlerinin alternatif ölçme ve değerlendirme yöntemlerini kullanma düzeylerini belirlemektir.

YÖNTEM

Araştırmanın Modeli

Bu araştırma tarama modeli olarak tasarlanmıştır. Tarama modelinde amaç mevcut durumu betimlemektir. Katılımcıların görüşleri betimlenirken, bu görüşlerin nasıl ortaya çıktığı araştırılmamaktadır (Büyüköztürk, Çakmak, Akgün, Karadeniz ve Demirel, 2010). Araştırmacılar örneklemin var olan özelliklerini olduğu gibi aktarmakla yükümlüdür (Şimşek, 2012).

Araştırma Grubu

Araştırma grubunu 2016-2017 Eğitim Öğretim Yılında Trabzon İli'nde liselerde görev yapan 126 beden eğitimi öğretmeni oluşturmuştur.

Veri Toplama Araçları

Araştırmada Şirin, Yıldız, Mülazımoğlu ve Erdoğan (2008) tarafından geliştirilen 51 maddeden oluşan "Öğretmen Anket Formu"nun 7 maddelik "Kişisel Bilgi Formu" ile 16 maddeden oluşan "Ölçme ve Değerlendirme" bölümünden yararlanılmıştır. Anket 4'lü likert tipinde, ifadelerin seçenekleri 'Tamamen', 'Kısmen', 'Az', 'Hiç' şeklinde sıralanmıştır. Şirin vd. (2008) ölçme aracını geliştirirken geçerlik analizinde MEB Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı uzmanları, beden eğitimi alan uzmanları ve öğretmenlerin görüşlerinden yararlanarak görünüş geçerliği ile kapsam geçerliğini sağlamışlardır.

Anketin tamamına ait Cronbach Alfa güvenilirlik katsayısı 0,96 olarak bulunmuştur. Ankette bulunan dört alt boyutun her birinin güvenilirlik katsayılarının 0,87 ile 0,92 arasında değiştiği belirlenmiştir. Bu araştırma için yapılan Cronbach Alfa güvenilirlik katsayısı 16 madde için 0,91 olarak tespit edilmiştir.

Anketteki ölçme ve değerlendirme ifadeleri şu şekildedir:

- M1. Beden eğitimi öğretim programı ölçme ve değerlendirmede size ne ölçüde rehberlik etmektedir?
- M2. Beden eğitimi öğretim programında öngörülen ölçme ve değerlendirme yöntemleri kazanımları ölçmede ne ölçüde etkilidir?
- M3. Beden eğitimi öğretim programında öngörülen ölçme ve değerlendirme yöntemleri, öğrencilerin gelişim düzeylerini ne ölçüde dikkate almaktadır?
- M4. Öz Değerlendirme ölçme ve değerlendirme yöntemini ne ölçüde kullanıyorsunuz?
- M5. Akran Değerlendirme ölçme ve değerlendirme yöntemini ne ölçüde kullanıyorsunuz?
- M6. Grup Değerlendirme ölçme ve değerlendirme yöntemini ne ölçüde kullanıyorsunuz?
- M7. Gözlem Formları ölçme ve değerlendirme yöntemini ne ölçüde kullanıyorsunuz?
- M8. Kontrol Listeleri ölçme ve değerlendirme yöntemini ne ölçüde kullanıyorsunuz?
- M9. Dereceli Puanlama Anahtarları ölçme ve değerlendirme yöntemini ne ölçüde kullanıyorsunuz?

M10. Proje ve Performans Görevleri ölçme ve değerlendirme yöntemini ne ölçüde kullanıyorsunuz?

M11. Öğrenci Ürün Dosyaları ölçme ve değerlendirme yöntemini ne ölçüde kullanıyorsunuz?

M12. Fiziksel Uygunluk Testleri ölçme ve değerlendirme yöntemini ne ölçüde kullanıyorsunuz?

M13. Beceri Testleri ölçme ve değerlendirme yöntemini ne ölçüde kullanıyorsunuz?

M14. Çoktan Seçmeli Test ölçme ve değerlendirme yöntemini ne ölçüde kullanıyorsunuz?

M15. Tutum Ölçeği ölçme ve değerlendirme yöntemini ne ölçüde kullanıyorsunuz?

M16. Kısa Cevaplı Sorular ölçme ve değerlendirme yöntemini ne ölçüde kullanıyorsunuz?

Verilerin Analizi

Verilerin analizinde katılımcıların anketteki bağımsız değişkenlere verdikleri cevaplardaki dağılım göz önünde bulundurularak parametrik olmayan testlerden ikili küme karşılaştırmaları için Mann Whitney-U testi; üç veya daha fazla küme karşılaştırmaları için Kruskal Wallis-H testi kullanılmıştır. Araştırmada anlamlılık düzeyi 0.05 olarak alınmıştır.

BULGULAR

Araştırmaya katılan beden eğitimi öğretmenlerinin 46'sı (% 36,5) kadın, 80'i (% 63,5) erkektir. Beden eğitimi öğretmenlerinin 30'u (% 23,8) 1-10 yıl, 96'sı (% 76,2) 11 yıl ve üstü kıdeme sahiptir.

Tablo 1'de beden eğitimi öğretmenlerinin cinsiyet değişkenine göre maddelere ilişkin Mann Whitney U testi sonuçlarına yer verilmiştir.

Tablo 1. Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Cinsiyet Değişkenine Göre Maddelere İlişkin Mann Whitney U Testi Sonuçları

Madde İfadeleri	Cinsiyet	N	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	U	P
M1	Kadın	46	59,75	2748,50	1668	0,252
	Erkek	80	65,66	5252,50		
M2	Kadın	46	65,04	2992,00	1769	0,673
	Erkek	80	62,61	5009,00		
M3	Kadın	46	61,61	2834,00	1753	0,618
	Erkek	80	64,59	5167,00		
M4	Kadın	46	60,89	2801,00	1720	0,504
	Erkek	80	65,00	5200,00		
M5	Kadın	46	57,95	2665,50	1584	0,145
	Erkek	80	66,69	5335,50		
M6	Kadın	46	60,79	2796,50	1716	0,490
	Erkek	80	65,06	5204,50		
M7	Kadın	46	65,71	3022,50	1738	0,582
	Erkek	80	62,23	4978,50		
M8	Kadın	46	62,67	2883,00	1802	0,834
	Erkek	80	63,98	5118,00		
M9	Kadın	46	65,11	2995,00	1766	0,687
	Erkek	80	62,58	5006,00		
M10	Kadın	46	56,63	2605,00	1524	0,086
	Erkek	80	67,45	5396,00		
M11	Kadın	46	58,42	2687,50	1606	0,209
	Erkek	80	66,42	5313,50		
M12	Kadın	46	61,21	2815,50	1734	0,566
	Erkek	80	64,82	5185,50		
M13	Kadın	46	50,17	2308,00	1227	0,001*
	Erkek	80	71,16	5693,00		
M14	Kadın	46	53,85	2477,00	1396	0,018*
	Erkek	80	69,05	5524,00		
M15	Kadın	46	56,89	2617,00	1536	0,103
	Erkek	80	67,30	5384,00		
M16	Kadın	46	58,23	2678,50	1598	0,198
	Erkek	80	66,53	5322,50		

*p< 0,05

Tablo 1’de beden eğitimi öğretmenlerinin alternatif ölçme ve değerlendirme yöntemlerini kullanma düzeylerinin cinsiyet değişkenine göre farklılaşıp farklılaşmadığı Mann Whitney U testi ile incelenmiştir. Erkek beden eğitimi öğretmenlerinin beceri testlerini ($U=1227$; $p=0,001$; $p<0,05$) ve çoktan seçmeli testleri ($U=1396$; $p=0,018$; $p<0,05$) kadın beden eğitimi öğretmenlerinden daha fazla kullandıkları belirlenmiştir. Anketin diğer maddelerinde beden eğitimi öğretmenleri arasında cinsiyet değişkenine göre anlamlı düzeyde bir farklılık tespit edilmemiştir ($p>0,05$).

Tablo 2’de beden eğitimi öğretmenlerinin kıdem değişkenine göre maddelere ilişkin Mann Whitney U Testi sonuçlarına yer verilmiştir.

Tablo 2. Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Kıdem Değişkenine Göre Maddelere İlişkin Mann Whitney U Testi Sonuçları

Madde İfadeleri	Kıdem	N	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	U	p
M1	1-10 yıl	30	54,73	1642,00	1777	0,048*
	11 yıl ve üzeri	96	66,24	6359,00		
M2	1-10 yıl	30	63,42	1902,50	1438	0,987
	11 yıl ve üzeri	96	63,53	6098,50		
M3	1-10 yıl	30	62,17	1865,00	1400	0,795
	11 yıl ve üzeri	96	63,92	6136,00		
M4	1-10 yıl	30	57,23	1717,00	1252	0,236
	11 yıl ve üzeri	96	65,46	6284,00		
M5	1-10 yıl	30	68,05	2041,50	1304	0,379
	11 yıl ve üzeri	96	62,08	5959,50		
M6	1-10 yıl	30	71,90	2157,00	1188	0,114
	11 yıl ve üzeri	96	60,88	5844,00		
M7	1-10 yıl	30	62,68	1880,50	1416	0,881
	11 yıl ve üzeri	96	63,76	6120,50		
M8	1-10 yıl	30	51,52	1545,50	1080	0,025*
	11 yıl ve üzeri	96	67,24	6455,50		
M9	1-10 yıl	30	61,60	1848,00	1383	0,726
	11 yıl ve üzeri	96	64,09	6153,00		
M10	1-10 yıl	30	62,90	1887,00	1422	0,912
	11 yıl ve üzeri	96	63,69	6114,00		
M11	1-10 yıl	30	67,63	2029,00	1316	0,451
	11 yıl ve üzeri	96	62,21	5972,00		
M12	1-10 yıl	30	52,43	1573,00	1108	0,041*
	11 yıl ve üzeri	96	66,96	6428,00		
M13	1-10 yıl	30	56,78	1703,50	1238	0,204
	11 yıl ve üzeri	96	65,60	6297,50		
M14	1-10 yıl	30	78,93	2368,00	977	0,005*
	11 yıl ve üzeri	96	58,68	5633,00		
M15	1-10 yıl	30	56,70	1701,00	1236	0,216
	11 yıl ve üzeri	96	65,62	6300,00		
M16	1-10 yıl	30	76,83	2305,00	1040	0,016*
	11 yıl ve üzeri	96	59,33	5696,00		

* $p<0,05$

Tablo 2’de beden eğitimi öğretmenlerinin alternatif ölçme ve değerlendirme yöntemlerini kullanma düzeylerinin kıdem değişkenine göre farklılaşıp farklılaşmadığı Mann Whitney U testi ile incelenmiştir. 11 yıl üzeri kıdeme sahip beden eğitimi öğretmenleri 1-10 yıl arası kıdeme sahip beden eğitimi öğretmenlerine göre beden eğitimi dersi öğretim programının ölçme ve değerlendirme açısından kendilerine daha çok rehberlik ettiğini ($U=1777$; $p=0,048$; $p<0,05$); kontrol listeleri ($U=1080$; $p=0,025$; $p<0,05$) ve fiziksel uygunluk testlerini daha fazla kullandıklarını ($U=1108$; $p=0,041$; $p<0,05$) ifade etmişlerdir. 1-10 yıl arası kıdeme sahip beden eğitimi öğretmenlerinin ise çoktan seçmeli testleri ($U=977$; $p=0,005$; $p<0,05$) ve kısa cevaplı soruları 11 yıl ve üzere kıdeme sahip beden eğitimi öğretmenlerinden daha fazla kullandıkları saptanmıştır. Anketin diğer maddelerinde beden eğitimi öğretmenleri arasında kıdem değişkenine göre anlamlı düzeyde bir farklılık tespit edilmemiştir ($p>0,05$).

Tablo 3’te beden eğitimi öğretmenlerinin okullarındaki sınıfların ortalama mevcuduna ilişkin Kruskal Wallis-H Testi sonuçlarına yer verilmiştir.

Tablo 3. Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Okullarındaki Sınıfların Ortalama Mevcuduna İlişkin Kruskal Wallis-H Testi Sonuçları

Madde İfadeleri	Sınıf Mevcudu	N	Sıra Ortalaması	Sd	X ²	p
M1	20 ve daha az	23	52,83	4	7,242	0,124
	21-25 arası	33	65,00			
	26-30 arası	20	57,12			
	31-35 arası	34	69,63			
	36 ve üzeri	16	70,69			
M2	20 ve daha az	23	55,87	4	6,984	0,137
	21-25 arası	33	58,09			
	26-30 arası	20	60,20			
	31-35 arası	34	74,47			
	36 ve üzeri	16	66,44			
M3	20 ve daha az	23	62,07	4	2,204	0,698
	21-25 arası	33	58,98			
	26-30 arası	20	64,50			
	31-35 arası	34	69,85			
	36 ve üzeri	16	60,12			
M4	20 ve daha az	23	50,37	4	8,674	0,070
	21-25 arası	33	58,74			
	26-30 arası	20	66,40			
	31-35 arası	34	75,24			
	36 ve üzeri	16	63,62			
M5	20 ve daha az	23	52,24	4	5,541	0,236
	21-25 arası	33	67,59			
	26-30 arası	20	56,62			
	31-35 arası	34	68,07			
	36 ve üzeri	16	70,12			
M6	20 ve daha az	23	52,28	4	9,137	0,058
	21-25 arası	33	65,55			
	26-30 arası	20	55,32			
	31-35 arası	34	65,00			
	36 ve üzeri	16	82,44			
M7	20 ve daha az	23	61,33	4	3,981	0,409
	21-25 arası	33	67,21			
	26-30 arası	20	51,22			
	31-35 arası	34	64,87			
	36 ve üzeri	16	71,41			
M8	20 ve daha az	23	55,17	4	11,574	0,211
	21-25 arası	33	78,48			
	26-30 arası	20	49,45			
	31-35 arası	34	62,50			
	36 ve üzeri	16	64,25			
M9	20 ve daha az	23	58,52	4	1,972	0,741
	21-25 arası	33	68,41			
	26-30 arası	20	57,55			
	31-35 arası	34	65,90			
	36 ve üzeri	16	62,88			
M10	20 ve daha az	23	60,33	4	7,397	0,116
	21-25 arası	33	62,80			
	26-30 arası	20	51,10			
	31-35 arası	34	65,16			
	36 ve üzeri	16	81,47			
M11	20 ve daha az	23	57,76	4	3,576	0,466
	21-25 arası	33	68,48			
	26-30 arası	20	59,52			
	31-35 arası	34	59,79			
	36 ve üzeri	16	74,31			
M12	20 ve daha az	23	60,13	4	5,743	0,219
	21-25 arası	33	57,76			
	26-30 arası	20	62,62			
	31-35 arası	34	63,32			
	36 ve üzeri	16	81,66			
M13	20 ve daha az	23	55,41	4	4,329	0,363
	21-25 arası	33	71,97			
	26-30 arası	20	60,48			
	31-35 arası	34	60,31			
	36 ve üzeri	16	68,22			
M14	20 ve daha az	23	52,91	4	12,709	0,063
	21-25 arası	33	69,56			
	26-30 arası	20	82,25			
	31-35 arası	34	52,24			
	36 ve üzeri	16	66,72			
M15	20 ve daha az	23	53,11	4	6,402	0,171
	21-25 arası	33	66,14			
	26-30 arası	20	76,35			
	31-35 arası	34	57,79			
	36 ve üzeri	16	69,06			
M16	20 ve daha az	23	49,09	4	6,331	0,176
	21-25 arası	33	71,23			
	26-30 arası	20	60,78			
	31-35 arası	34	64,04			
	36 ve üzeri	16	70,53			

Tablo 3'te beden eğitimi öğretmenlerinin alternatif ölçme ve değerlendirme yöntemlerini kullanma düzeylerinin okullarındaki sınıfların ortalama mevcudu değişkenine göre farklılaşp farklılaşmadığı Kruskal Wallis H testi ile incelenmiştir. Beden eğitimi öğretmenlerinin alternatif ölçme ve değerlendirme yöntemlerini kullanma düzeylerinin okullarındaki sınıfların ortalama mevcudu değişkenine göre anketin tüm maddelerinde anlamlı düzeyde bir farklılık göstermediği belirlenmiştir ($p>0,05$).

Tablo 4'te beden eğitimi öğretmenlerinin okulda eğitim amaçlı olarak internetten yararlanma durumlarına ilişkin Kruskal Wallis-H Testi sonuçlarına yer verilmiştir.

Tablo 4. Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Okulda Eğitim Amaçlı Olarak İnternette Yararlanma Durumlarına İlişkin Kruskal Wallis-H Testi Sonuçları

Madde İfadeleri	Yararlanma Durumu	N	Sıra Ortalaması	Sd	X ²	p
M1	Az	21	48,83	2	3,999	0,111
	Kısmen	53	62,62			
	Tamamen	52	70,32			
M2	Az	21	68,90	2	3,298	0,192
	Kısmen	53	57,63			
	Tamamen	52	67,30			
M3	Az	21	49,17	2	7,063	0,059
	Kısmen	53	61,86			
	Tamamen	52	70,96			
M4	Az	21	59,50	2	,694	0,707
	Kısmen	53	62,46			
	Tamamen	52	66,17			
M5	Az	21	58,29	2	7,726	0,057
	Kısmen	53	57,48			
	Tamamen	52	71,74			
M6	Az	21	60,71	2	7,234	0,056
	Kısmen	53	54,90			
	Tamamen	52	73,39			
M7	Az	21	63,74	2	7,343	0,055
	Kısmen	53	54,51			
	Tamamen	52	72,57			
M8	Az	21	49,52	2	7,370	0,055
	Kısmen	53	60,70			
	Tamamen	52	72,00			
M9	Az	21	50,79	2	4,534	0,104
	Kısmen	53	62,75			
	Tamamen	52	69,39			
M10	Az	21	42,52	2	7,108	0,052
	Kısmen	53	61,85			
	Tamamen	52	73,65			
M11	Az	21	61,67	2	2,853	0,240
	Kısmen	53	58,32			
	Tamamen	52	69,52			
M12	Az	21	63,10	2	0,131	0,937
	Kısmen	53	64,75			
	Tamamen	52	62,38			
M13	Az	21	57,33	2	5,872	0,060
	Kısmen	53	56,25			
	Tamamen	52	73,38			
M14	Az	21	63,48	2	4,356	0,089
	Kısmen	53	53,25			
	Tamamen	52	73,96			
M15	Az	21	64,60	2	1,853	0,396
	Kısmen	53	58,77			
	Tamamen	52	67,88			
M16	Az	21	59,74	2	2,015	0,365
	Kısmen	53	59,83			
	Tamamen	52	68,76			

Tablo 4'te beden eğitimi öğretmenlerinin alternatif ölçme ve değerlendirme yöntemlerini kullanma düzeylerinin okulda eğitim amaçlı olarak internetten yararlanma durumları değişkenine göre farklılaşp farklılaşmadığı Kruskal Wallis H testi ile incelenmiştir. Beden eğitimi öğretmenlerinin alternatif ölçme ve

değerlendirme yöntemlerini kullanma düzeylerinin okulda eğitim amaçlı olarak internetten yararlanma durumları değişkenine göre anketin tüm maddelerinde anlamlı düzeyde bir farklılık göstermediği tespit edilmiştir ($p>0,05$).

Tablo 5 okulda eğitim amaçlı olarak öğrencilerin internetten yararlanma durumlarına ilişkin Kruskal Wallis-H Testi sonuçlarına yer verilmiştir.

Tablo 5. Okulda Eğitim Amaçlı Olarak Öğrencilerin İnternette Yararlanma Durumlarına İlişkin Kruskal Wallis-H Testi Sonuçları

Madde İfadeleri	Yararlanma Durumu	N	Sıra Ortalaması	Sd	X ²	p
M1	Az	14	43,00	2	6,574	0,064
	Kısmen	65	65,65			
	Tamamen	47	66,64			
M2	Az	14	57,36	2	4,435	0,109
	Kısmen	65	59,38			
	Tamamen	47	71,02			
M3	Az	14	62,50	2	5,997	0,054
	Kısmen	65	57,28			
	Tamamen	47	72,39			
M4	Az	14	44,64	2	5,118	0,077
	Kısmen	65	66,38			
	Tamamen	47	65,14			
M5	Az	14	58,39	2	0,554	0,758
	Kısmen	65	65,19			
	Tamamen	47	62,68			
M6	Az	14	65,64	2	0,224	0,894
	Kısmen	65	62,16			
	Tamamen	47	64,71			
M7	Az	14	64,75	2	2,342	0,310
	Kısmen	65	67,52			
	Tamamen	47	57,56			
M8	Az	14	48,07	2	4,301	0,116
	Kısmen	65	68,07			
	Tamamen	47	61,78			
M9	Az	14	47,82	2	3,998	0,135
	Kısmen	65	67,65			
	Tamamen	47	62,44			
M10	Az	14	39,39	2	4,999	0,118
	Kısmen	65	67,42			
	Tamamen	47	65,26			
M11	Az	14	56,71	2	2,385	0,304
	Kısmen	65	60,67			
	Tamamen	47	69,44			
M12	Az	14	73,25	2	1,568	0,457
	Kısmen	65	60,85			
	Tamamen	47	64,26			
M13	Az	14	59,54	2	0,749	0,688
	Kısmen	65	65,92			
	Tamamen	47	61,33			
M14	Az	14	50,36	2	5,491	0,059
	Kısmen	65	59,41			
	Tamamen	47	73,07			
M15	Az	14	61,21	2	3,834	0,147
	Kısmen	65	58,41			
	Tamamen	47	71,22			
M16	Az	14	57,29	2	5,819	0,055
	Kısmen	65	57,82			
	Tamamen	47	73,21			

Tablo 5'te beden eğitimi öğretmenlerinin alternatif ölçme ve değerlendirme yöntemlerini kullanma düzeylerinin okulda eğitim amaçlı olarak öğrencilerin internetten yararlanma durumları değişkenine göre farklılaşıp farklılaşmadığı Kruskal Wallis H testi ile incelenmiştir. Beden eğitimi öğretmenlerinin alternatif ölçme ve değerlendirme yöntemlerini kullanma düzeylerinin okulda eğitim amaçlı olarak öğrencilerin internetten yararlanma durumları değişkenine göre anketin tüm maddelerinde anlamlı düzeyde bir farklılık

göstermediği saptanmıştır ($p>0,05$).

Tablo 6'da beden eğitimi öğretmenlerinin görev yaptıkları okullarda spor salonu varlığına ilişkin Mann Whitney U Testi sonuçlarına yer verilmiştir.

Tablo 6. Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Görev Yaptıkları Okullarda Spor Salonu Varlığına İlişkin Mann Whitney U Testi Sonuçları

Madde İfadeleri	Spor Salonu	N	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	U	P
M1	Evet	10	73,75	737,50	477,500	0,225
	Hayır	116	62,62	7263,50		
M2	Evet	10	71,50	715,00	500,000	0,396
	Hayır	116	62,81	7286,00		
M3	Evet	10	56,10	561,00	506,000	0,450
	Hayır	116	64,14	7440,00		
M4	Evet	10	80,50	805,00	410,000	0,092
	Hayır	116	62,03	7196,00		
M5	Evet	10	82,35	823,50	391,500	0,055
	Hayır	116	61,88	7177,50		
M6	Evet	10	81,65	816,50	398,500	0,073
	Hayır	116	61,94	7184,50		
M7	Evet	10	69,65	696,50	518,500	0,553
	Hayır	116	62,97	7304,50		
M8	Evet	10	73,95	739,50	475,500	0,304
	Hayır	116	62,60	7261,50		
M9	Evet	10	61,00	610,00	555,000	0,808
	Hayır	116	63,72	7391,00		
M10	Evet	10	74,25	742,50	472,500	0,298
	Hayır	116	62,57	7258,50		
M11	Evet	10	63,25	632,50	577,500	0,981
	Hayır	116	63,52	7368,50		
M12	Evet	10	68,00	680,00	535,000	0,663
	Hayır	116	63,11	7321,00		
M13	Evet	10	54,15	541,50	486,500	0,353
	Hayır	116	64,31	7459,50		
M14	Evet	10	69,25	692,50	522,500	0,585
	Hayır	116	63,00	7308,50		
M15	Evet	10	59,95	599,50	544,500	0,734
	Hayır	116	63,81	7401,50		
M16	Evet	10	62,05	620,50	565,500	0,891
	Hayır	116	63,62	7380,50		

Tablo 6'da beden eğitimi öğretmenlerinin alternatif ölçme ve değerlendirme yöntemlerini kullanma düzeylerinin görev yaptıkları okullarda spor salonu varlığı değişkenine göre farklılaşp farklılaşmadığı Mann Whitney U testi ile incelenmiştir. Anketin tüm maddelerinde beden eğitimi öğretmenlerinin alternatif ölçme ve değerlendirme yöntemlerini kullanma düzeylerinin görev yaptıkları okullarda spor salonu varlığı değişkenine göre anlamlı düzeyde bir farklılık göstermediği belirlenmiştir ($p>0,05$).

Tablo 7'de beden eğitimi öğretmenlerinin programı uygulama açısından donanım yeterliliğine ilişkin Kruskal Wallis-H Testi sonuçlarına yer verilmiştir.

Tablo 7'de beden eğitimi öğretmenlerinin alternatif ölçme ve değerlendirme yöntemlerini kullanma düzeylerinin programı uygulama açısından donanım yeterliliği değişkenine göre farklılaşp farklılaşmadığı Kruskal Wallis H testi ile incelenmiştir. Beden eğitimi öğretmenlerinin alternatif ölçme ve değerlendirme yöntemlerini kullanma düzeylerinin programı uygulama açısından donanım yeterliliği değişkenine göre anketin tüm maddelerinde anlamlı düzeyde bir farklılık göstermediği tespit edilmiştir ($p>0,05$).

Tablo 7. Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Programı Uygulama Açısından Donanım Yeterliliğine İlişkin Kruskal Wallis-H Testi Sonuçları

Madde İfadeleri	Yeterlik	N	Sıra Ortalaması	Sd	X ²	p
M1	Hayır	30	51,00	2	9,837	0,057
	Kısmen	49	63,57			
	Evet	47	71,40			
M2	Hayır	30	58,10	2	1,660	0,436
	Kısmen	49	63,05			
	Evet	47	67,41			
M3	Hayır	30	62,40	2	1,860	0,395
	Kısmen	49	59,50			
	Evet	47	68,37			
M4	Hayır	30	71,83	2	2,547	0,281
	Kısmen	49	61,68			
	Evet	47	60,07			
M5	Hayır	30	71,55	2	2,666	0,264
	Kısmen	49	62,57			
	Evet	47	59,33			
M6	Hayır	30	68,45	2	1,585	0,453
	Kısmen	49	59,12			
	Evet	47	64,90			
M7	Hayır	30	72,87	2	3,075	0,215
	Kısmen	49	61,71			
	Evet	47	59,38			
M8	Hayır	30	67,48	2	0,589	0,745
	Kısmen	49	61,65			
	Evet	47	62,88			
M9	Hayır	30	64,55	2	0,598	0,741
	Kısmen	49	65,71			
	Evet	47	60,52			
M10	Hayır	30	59,52	2	1,589	0,452
	Kısmen	49	61,26			
	Evet	47	68,38			
M11	Hayır	30	68,18	2	0,823	0,663
	Kısmen	49	60,99			
	Evet	47	63,13			
M12	Hayır	30	76,95	2	6,537	0,058
	Kısmen	49	57,21			
	Evet	47	61,47			
M13	Hayır	30	67,92	2	0,896	0,639
	Kısmen	49	63,59			
	Evet	47	60,59			
M14	Hayır	30	71,97	2	2,977	0,226
	Kısmen	49	63,61			
	Evet	47	57,98			
M15	Hayır	30	65,22	2	0,208	0,901
	Kısmen	49	61,82			
	Evet	47	64,16			
M16	Hayır	30	64,63	2	1,136	0,567
	Kısmen	49	59,50			
	Evet	47	66,95			

TARTIŞMA ve SONUÇ

Liselerde görev yapan beden eğitimi öğretmenlerinin alternatif ölçme ve değerlendirme yöntemlerini kullanma düzeylerini belirlemek amacıyla yapılan bu çalışmada; erkek beden eğitimi öğretmenlerinin geleneksel ölçme ve değerlendirme yöntemleri olarak adlandırılan beceri testleri ve çoktan seçmeli testleri kadın beden eğitimi öğretmenlerinden daha çok kullandıkları tespit edilmiştir (Tablo 1). Bu durum, erkek beden eğitimi öğretmenlerinin derslerde beceriyi ölçen uygulama sınavları ile çoktan seçmeli yazılı sınavları kadın beden eğitimi öğretmenlerine göre daha sık kullandıkları şeklinde açıklanabilir. Akdoğan (2009) erkek beden eğitimi öğretmenlerinin ilköğretim beden eğitimi dersi öğretim programının ölçme ve değerlendirme boyutunu kadınlara göre daha iyi algıladıklarını ve daha az problemle karşılaştıklarını tespit

etmiştir. Genç (2008) beden eğitimi öğretmenlerinin ölçme ve değerlendirme uygulamalarında erkek öğretmenlerin kadın öğretmenlerden anlamlı düzeyde yüksek puanlara ulaştıklarını belirlemiştir.

Aslında araştırma sonucu hem erkek hem de kadın beden eğitimi öğretmenlerinin geleneksel ölçme ve değerlendirme yöntemlerini kullanmaya devam ettikleri, alternatif ölçme ve değerlendirme yöntemlerini kullanmadıkları şeklinde de yorumlanabilir. López-Pastor vd. (2013) Fiziksel Uygunluk Testleri gibi geleneksel değerlendirme araçlarının ve öğrencilerin çabalarını ve kıyafetlerini derecelendirme gibi öznel değerlendirme kriterlerinin ölçme ve değerlendirmede popüler yaklaşımlar olduğunu tespit etmişlerdir. Şirin vd. (2009) beden eğitimi öğretmenlerinin geleneksel ölçme ve değerlendirme yöntemlerinde kendilerini yeterli gördüklerini, alternatif ölçme ve değerlendirme yöntemlerinde ise geleneksel ölçme ve değerlendirme yöntemlerine göre kendilerini yetersiz gördüklerini belirlemiştir. Avşar (2009) beden eğitimi öğretmenlerinin, öğrencileri değerlendirirken beceri testlerine ağırlık verdiklerini, fiziksel uygunluk testleri, öğrenci ürün dosyaları, tutum ölçekleri, akran, grup ve öz değerlendirme gibi yöntemleri hiç kullanmadıklarını saptamıştır. Güllü vd. (2007) beden eğitimi öğretmenlerinin derslerde uygulama sınavlarına, performans ödevlerine ve proje ödevlerine önem verdiklerini tespit etmişlerdir. Yalçın (2009) beden eğitimi öğretmenlerinin ölçme değerlendirme yöntemlerinde en fazla ders içi performans değerlendirmesini (% 92), en az yazılı sınavları (% 7) kullandıklarını saptamıştır.

Araştırma bulgularının aksine, Yaykın (2015) erkek beden eğitimi öğretmenlerinin alternatif ölçme ve değerlendirme yöntemlerine yönelik yeterlik algısının kadınlara göre daha yüksek olduğu sonucuna ulaşmıştır. Can (2014) beden eğitimi öğretmenlerinin ölçme ve değerlendirme uygulamalarını kullanma durumlarında cinsiyete göre anlamlı bir fark olmadığını saptamıştır. Bununla birlikte kadın beden eğitimi öğretmenlerinin yeterlik algılarının erkeklere göre yüksek olduğu sonucuna varmıştır. Ergüney (2018) kadın beden eğitimi öğretmen adaylarının ölçme ve değerlendirme yeterlik algılarının erkek adaylara göre daha yüksek olduğunu, ancak erkek ve kadın beden eğitimi öğretmen adaylarının yeterlik algısı arasında anlamlı düzeyde bir farklılık olmadığını tespit etmiştir. Özkoparan (2016) erkek beden eğitimi öğretmenlerinin kadınlara göre alternatif ölçme ve değerlendirme yöntemlerini daha sık kullandıklarını belirlemiştir.

Tablo 2'de daha fazla deneyime sahip beden eğitimi öğretmenleri, lise beden eğitimi dersi öğretim programının alternatif ölçme ve değerlendirme yöntemleri açısından kendilerine rehberlik ettiğini, fiziksel uygunluk testlerinin yanı sıra kontrol listeleri ölçme araçlarını da kullandıklarını ifade etmişlerdir. Bu durum deneyimli beden eğitimi öğretmenleri her ne kadar beden eğitimi dersi öğretim programının ölçme değerlendirme yöntemleri açısından kendilerine rehberlik ettiğini belirtmiş olsalar da, geleneksel ölçme değerlendirme yöntemleri olarak bilinen fiziksel uygunluk testlerini, alternatif ölçme ve değerlendirme yöntemlerinden ise sadece kontrol listelerini kullandıkları şeklinde açıklanabilir. Oysa alternatif ölçme ve değerlendirme yöntemleri olarak bilinen çoğu yöntem deneyimli beden eğitimi öğretmenleri tarafından kullanılmamaktadır. Daha az deneyime sahip beden eğitimi öğretmenleri ise geleneksel ölçme ve değerlendirme yöntemleri olarak bilinen çoktan seçmeli testler ve kısa cevaplı soruları kullandıklarını belirtmişlerdir. Bu sonuç öğretmenlikte tecrübesi az veya çok olan beden eğitimi öğretmenlerinin beden eğitimi derslerinin ölçme ve değerlendirme sürecini geleneksel ölçme değerlendirme yöntemleri yoluyla sürdürdükleri şeklinde yorumlanabilir. Can (2014) 11 ve üzeri kıdeme sahip beden eğitimi öğretmenlerinin ölçme ve değerlendirme açısından kendilerini 1-10 yıl kıdeme sahip olanlara göre daha yeterli gördüklerini belirlemiştir. Akdoğan (2009) 11-15 yıl arası kıdeme sahip olan beden eğitimi öğretmenlerinin beden eğitimi dersi öğretim programının ölçme ve değerlendirme boyutunu, 1-5 yıl ve 6-10 yıl arasında kıdeme sahip olanlara göre daha olumlu bulduğunu saptamıştır. Genç (2008) beden eğitimi öğretmenlerinin ölçme ve değerlendirme uygulamaları ile yeterlik algılarında 10 yıl ve üzeri kıdeme sahip olanların 1-10 yıl arası kıdeme sahip olanlardan daha yüksek olduğunu belirlemiştir. Yaykın (2015) 26-30 yıl arası kıdeme sahip beden eğitimi öğretmenlerinin alternatif ölçme ve değerlendirme yöntemlerine yönelik yeterlik algısının 16-20 yıl arası kıdeme sahip olanlara göre daha yüksek olduğunu belirlemiştir.

Araştırma bulgularının aksine, Özkoparan (2016) beden eğitimi öğretmenlerinin kıdemlerine göre alternatif ölçme ve değerlendirme yöntemlerini kullanma sıklıklarının değişmediği sonucuna varmıştır.

Tablo 3'te beden eğitimi öğretmenlerinin alternatif ölçme ve değerlendirme yöntemlerini kullanma düzeylerini görev yaptıkları okullardaki sınıfların mevcudunun etkilemediği belirlenmiştir. Bu sonuç sınıflardaki öğrenci sayısının beden eğitimi öğretmenlerinin alternatif ölçme ve değerlendirme yöntemlerini kullanmalarına bir etkisinin olmadığı şeklinde açıklanabilir. Özkoparan (2016) beden eğitimi öğretmenlerinin alternatif ölçme ve değerlendirme yöntemlerini kullanma sıklığının girdikleri sınıfların mevcuduna göre anlamlı bir farklılık göstermediğini tespit etmiştir.

Araştırma bulgularının aksine, Demirhan vd. (2014) beden eğitimi öğretmenlerinin sınıfların kalabalık olması, ders süresinin kısa olması gibi nedenlere bağlı olarak derslerde ölçme ve değerlendirmeyi yeterli düzeyde yapamadıklarını belirlemişlerdir. Özgül ve Kangalgil (2018) beden eğitimi öğretmenlerinin hem geleneksel hem de alternatif ölçme ve değerlendirme araçlarını hazırlamanın maddi açıdan problem oluşturduğunu ayrıca kalabalık sınıflarda bu yöntemleri uygulamanın zor olduğunu ifade ettiklerini bulgulamışlardır.

Tablo 4'te beden eğitimi öğretmenlerinin alternatif ölçme ve değerlendirme yöntemlerini kullanma düzeylerini okul ortamında alternatif ölçme ve değerlendirme araçlarını geliştirebilmek için interneti kullanabilmelerinin etkilemediği saptanmıştır. Bu durum beden eğitimi öğretmenlerinin alternatif ölçme ve değerlendirme yöntemlerini kullanmalarının okulda internette faydalanabilmeleri ile bir ilgisi olmadığı şeklinde yorumlanabilir.

Araştırma bulgularının aksine, Demirhan vd. (2014) beden eğitimi öğretmenlerinin kaynakların yetersizliğine bağlı olarak derslerde ölçme ve değerlendirmeyi yeterli düzeyde yapamadıklarını belirlemişlerdir.

Tablo 5'te beden eğitimi öğretmenlerinin alternatif ölçme ve değerlendirme yöntemlerini kullanma düzeylerini okul ortamında alternatif ölçme ve değerlendirme araçlarına ilişkin bilgi sahibi olabilmeleri için öğrencilerin interneti kullanabilmelerinin etkilemediği tespit edilmiştir. Bu sonuç beden eğitimi öğretmenlerinin alternatif ölçme ve değerlendirme yöntemlerini kullanmalarının öğrencilerin okulda internette faydalanabilmeleri ile bir ilgisi olmadığı şeklinde yorumlanabilir.

Tablo 6'da beden eğitimi öğretmenlerinin alternatif ölçme ve değerlendirme yöntemlerini kullanma düzeylerini görev yaptıkları okullarda spor salonu olup olmasının etkilemediği belirlenmiştir. Bu durum, beden eğitimi öğretmenlerinin alternatif ölçme ve değerlendirme yöntemlerini kullanmalarının okullarda spor salonunun olması ya da olmaması ile bir ilgisi olmadığı şeklinde açıklanabilir.

Araştırma bulgularının aksine, Özkoparan (2016) beden eğitimi öğretmenlerinin alternatif ölçme değerlendirme yöntemlerine ilişkin uygulamada karşılaştıkları problemlerden birinin alan-materyal eksikliği olduğunu belirlemiştir.

Tablo 7'de beden eğitimi öğretmenlerinin alternatif ölçme ve değerlendirme yöntemlerini kullanma düzeylerini beden eğitimi dersi öğretim programını uygulayabilmek için gerekli olan tesis ve araç-gereç yeterliliğinin etkilemediği saptanmıştır. Bu sonuç, beden eğitimi öğretmenlerinin alternatif ölçme ve değerlendirme yöntemlerini kullanmalarının okullardaki araç-gereç ve malzemenin yeterliliği ile bir ilgisi olmadığı şeklinde yorumlanabilir.

Araştırma bulgularının aksine, Demirhan vd. (2014) beden eğitimi öğretmenlerinin tesis, araç-gereç yetersizliği gibi nedenlere bağlı olarak derslerde ölçme ve değerlendirmeyi yeterli düzeyde yapamadıklarını belirlemişlerdir.

Araştırma sonuçlarından genel olarak beden eğitimi öğretmenlerinin alternatif ölçme ve değerlendirme yöntemlerine yönelik bilgi düzeylerinin düşük olduğu ve bu nedenle, bildikleri ölçme-değerlendirme yöntemlerini uyguladıkları çıkarılabilir. Özgül ve Kangalgil (2018) beden eğitimi öğretmenlerinin kolay ve az zaman alan ölçme ve değerlendirme yöntemlerini uyguladıklarını tespit etmişlerdir. Lise beden eğitimi dersi yeni öğretim programında uygulanması beklenen alternatif ölçme ve değerlendirme yöntemlerine ilişkin yeterince hizmetiçi eğitim, seminer ve bilimsel etkinliklerin yapılmamasının da beden eğitimi

öğretmenlerinin bu yöntemlere yönelik olumsuz tutumlar oluşturmalarına ve uygulanabilirlik düzeyini azalmasına neden olduğu da söylenebilir. Şirin vd. (2008) ve Şirin (2009) beden eğitimi öğretmenlerinin ilköğretim beden eğitimi öğretim programının ölçme-değerlendirme açısından uygulanabilirlik düzeyinin “Az” olduğunu belirlemişlerdir. Gülüm ve Bilir (2011) 2006 yılında uygulamaya başlanan ilköğretim beden eğitimi dersi öğretim programında hizmet içi eğitim uygulamalarının etkin yapılmadığını, uygulamada yeterince örnek verilmediğini, ölçme ve değerlendirme yöntemlerine ilişkin beden eğitimi öğretmenlerinin yeterince bilgilendirilmediğini tespit etmişlerdir. Can (2014) beden eğitimi öğretmenlerinin ölçme ve değerlendirmeye ilişkin konferans, seminer gibi bilimsel etkinliklere katılmaları durumunda kendilerini daha yeterli algıladıklarını bulgulamıştır. Özkoparan (2016) alternatif ölçme ve değerlendirme yöntemlerine yönelik hizmetiçi eğitim alan beden eğitimi öğretmenlerinin hizmetiçi eğitim almayanlara göre alternatif ölçme ve değerlendirme yöntemlerini daha sık kullandıklarını saptamıştır. Arslan (2011) Ölçme ve Değerlendirme Gelişim Programına katılan beden eğitimi öğretmen adaylarının katılmayanlara göre alternatif ölçme ve değerlendirme yöntemlerine yönelik algı düzeylerinin daha yüksek olduğu sonucuna varmıştır. Karp ve Woods (2008) beden eğitimi öğretmen adaylarına alternatif ölçme ve değerlendirme yöntemlerine yönelik verilen eğitimin öğretmen adaylarının bu yöntemlere yönelik bakış açılarını olumlu yönde etkilediğini tespit etmişlerdir. Genç (2008) beden eğitimi öğretmenlerinden ölçme ve değerlendirmeye yönelik bilimsel etkinliğe katılanların katılmayanlara göre ölçme ve değerlendirme uygulamalarında kendilerini daha yeterli hissettiklerini belirlemiştir. Yalçın (2009) beden eğitimi derslerinde alternatif ölçme ve değerlendirme yöntemlerinin kullanılmasına yönelik gerekli bilgilendirmenin beden eğitimi öğretmenlerine aralıklarla yapılması gerektiğini ifade etmiştir.

Sonuç olarak beden eğitimi öğretmenlerinin derslerinde alternatif ölçme ve değerlendirme yöntemlerini kullanmadıkları, geleneksel ölçme ve değerlendirme yöntemleri ile derslerini yürütmeye devam ettikleri belirlenmiştir. Beden eğitimi öğretmenlerine ülke genelinde alternatif ölçme ve değerlendirme yöntemlerine yönelik bilgi düzeylerini ve farkındalıklarını arttıracak hizmetiçi eğitimler verilmelidir. Gelecekte yapılacak araştırmalarda farklı bölgelerden seçilecek beden eğitimi öğretmenleri nitel araştırmalar yapılabilir.

KAYNAKLAR

- Akdoğan, S. (2009). *Beden eğitimi öğretmenlerinin ilköğretim beden eğitimi dersi yeni öğretim programı bakkında görüşleri*. Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Arslan, Y. (2011). *Ölçme ve değerlendirme gelişim programının beden eğitimi öğretmen adayları ve ders verdikleri öğrencilerinin ölçme ve değerlendirmeye ilişkin algı düzeylerine etkisi*. Doktora Tezi, Hacettepe Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Avşar, Z. (2009). İlköğretim öğrencilerinin beden eğitimi dersi değerlendirme süreci ile ilgili görüşlerinin belirlenmesi. *Hacettepe Spor Bilimleri Dergisi*, 20 (3), 81-89.
- Aydoğmuş, A. ve Keskin, S. C. (2012). Sosyal bilgiler öğretmenlerinin süreç odaklı ölçme ve değerlendirme araçlarını kullanma durumları: İstanbul ili örneği. *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 8 (2), 110-123.
- Bayat, S. ve Şentürk, Ş. (2015). Fizik, kimya, biyoloji ortaöğretim alan öğretmenlerinin alternatif ölçme değerlendirme tekniklerine ilişkin görüşleri. *Amasya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 4 (1), 118-135.
- Benzer, A. ve Eldem, E. (2013). Türkçe ve edebiyat öğretmenlerinin ölçme ve değerlendirme araçları hakkında bilgi düzeyleri. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 21 (2), 649-664.
- Birgin, O. ve Gürbüz, R. (2008). Sınıf öğretmeni adaylarının ölçme ve değerlendirme konusundaki bilgi düzeylerinin incelenmesi. *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 20, 163-179.
- Bulca, Y., Saraç, L. ve Yapar, A. (2010). Alternatif ölçme ve değerlendirme yaklaşımları. (Ed. G. Demirhan, M. L. İnce, Y. Bulca, C. Koca, S. Kirazcı). *Ölçme ve değerlendirme*. Ankara: Spor Yayınevi ve Kitabevi, 93-104.
- Büyüköztürk, Ş., Çakmak, K. E., Akgün, Ö. E., Karadeniz, Ş. ve Demirel, F. (2010). *Bilimsel araştırma yöntemleri*. Ankara: Pegem Akademi.
- Can, M. F. (2014). *Beden eğitimi öğretmenlerinin ölçme ve değerlendirme yeterliliklerine ilişkin alguları (Muğla ili örneği)*. Yüksek Lisans Tezi, Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Muğla.
- Çelik, D. (2005). *Okullarda ölçme ve değerlendirme nasıl olmalıdır*. Ankara: Millî Eğitim Bakanlığı Yayınları. No:3246.
- Çelikkaya, T., Karakuş, U. ve Demirbaş, Ç. Ö. (2010). Sosyal bilgiler öğretmenlerinin ölçme değerlendirme araçlarını kullanma düzeyleri ve karşılaştıkları sorunlar. *Abi Evran Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 11 (1), 57-76.
- Demirhan, G., Bulca, Y., Saçlı, F. ve Kangalgil, M. (2014). Beden eğitimi öğretmenlerinin uygulamada karşılaştıkları sorunlar ve

- çözüm önerileri. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 29 (2), 57-68.
- Ergüney, M. (2018). *Beden eğitimi ve spor öğretmeni adaylarının genel ve alternatif ölçme değerlendirme yeterlikleri*. Yüksek Lisans Tezi, Karadeniz Teknik Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Trabzon.
- Fidan, M. ve Sak, İ. M. (2012). İlköğretim öğretmenlerinin tamamlayıcı ölçme değerlendirme teknikleri hakkında görüşleri. *Bartın Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 1 (1), 174-189.
- Genç, N. (2008). *Beden eğitimi öğretmenlerinin ölçme-değerlendirme uygulamaları ve yeterlik alguları*. Yüksek Lisans Tezi, Mersin Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Mersin.
- Gelbal, S. ve Kelecioğlu, H. (2007). Öğretmenlerin ölçme ve değerlendirme yöntemleri hakkındaki yeterlik alguları ve karşılaştıkları sorunlar. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 33 (33), 135-145.
- Güllü M., Güçlü, M. ve Kafkas, E. (2007). Beden eğitimi öğretmenlerinin 4. 5. ve 6. sınıf beden eğitimi dersi yeni öğretim programı uygulamalarının incelenmesi. *4. Uluslararası Akdeniz Spor Bilimleri Kongresi*, Sözel Bildiri, 9-11 Kasım, Antalya, Türkiye.
- Gülüm, V. ve Bilir, P. (2011). Beden eğitimi öğretim programının uygulanabilme koşulları ile ilgili beden eğitimi öğretmenlerinin görüşleri. *Sportre Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 9 (2), 57-64.
- Güneş, T., Dilek, N. Ş., Hoplan, M., Çelikoğlu, M. ve Demir, E. S. (2010). Öğretmenlerin alternatif değerlendirme konusundaki görüşleri ve yaptıkları uygulamalar. *International Conference on New Trends in Education and Their Implications*, Sözel Bildiri, 11-13 Kasım, Antalya-Türkiye. <http://www.icone.org/FileUpload/ks59689/File/204.pdf>
- Hopple, C. J. (2005). *Elementary physical education teaching and assessment: A practical guide*. USA: Human Kinetics Publishers, Inc.
- Karakuş, F. (2010). Ortaöğretim matematik dersi öğretim programında yer alan alternatif ölçme ve değerlendirme yaklaşımlarına yönelik öğretmen görüşleri. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 8 (2), 457-488.
- Karp, G. G. ve Woods, M. L. (2008). Preservice teachers' perceptions about assessment and its implementation. *Journal of Teaching in Physical Education*, 27 (3), 327-346.
- Kuran, K. ve Kanatlı, F. (2009). Alternatif ölçme değerlendirme teknikleri konusunda sınıf öğretmenlerinin görüşlerinin değerlendirilmesi. *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 6 (12), 209-234.
- Küçükahmet, L. (2004). *Öğretimde planlama ve değerlendirme*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- López-Pastor, V. M., Kirk, D., Lorente-Catalán, E., MacPhail, A. ve Macdonald, D. (2013). Alternative assessment in physical education: a review of international literature. *Journal Sport, Education and Society*, 18 (1), 57-76.
- Özenç, M. (2013). Sınıf öğretmenlerinin alternatif ölçme ve değerlendirme bilgi düzeylerinin belirlenmesi. *Dicle Üniversitesi Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi Dergisi*, 21, 157-178.
- Özenç, M. ve Çakır, M. (2015). Sınıf öğretmenlerinin alternatif ölçme ve değerlendirme yeterliklerinin belirlenmesi. *İlköğretim Online*, 14 (3), 914-933.
- Özgül, F. ve Kangalgil, M. (2018). Beden eğitimi öğretmenlerinin ölçme ve değerlendirme araçları ile ilgili görüşlerinin incelenmesi. *Sportre Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 16 (2), 60-71.
- Özkoparan, O. (2016). *Beden eğitimi ve spor derslerinde alternatif ölçme-değerlendirme yöntemleri kullanılmasına ilişkin öğretmen görüşlerinin incelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Şahin, Ç. ve Karaman, P. (2013). Sınıf öğretmeni adaylarının ölçme ve değerlendirmeye ilişkin inançları. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 28 (2), 394-407.
- Şimşek, A. (2012). Araştırma modelleri. (Ed. A. Şimşek). *Sosyal bilimlerde araştırma yöntemleri*. Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Yayınları. 80-106.
- Şirin, E. F. (2009). Yeni ilköğretim beden eğitimi dersi (altıncı sınıf) öğretim programının uygulanabilirlik düzeyinin çeşitli değişkenler açısından incelenmesi. *CBÜ Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 4 (2), 92-102.
- Şirin, E. F., Çağlayan, H. S. ve İnce, A. (2009). Beden eğitimi öğretmenlerinin yeni ilköğretim programındaki ölçme-değerlendirme konusundaki yeterlilik düzeylerine ilişkin algıları. *Garzi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, XIV (1), 25-40.
- Şirin, E., Yıldız, Ö., Mülazımoğlu, O. ve Erdoğan, M. (2008). 2006-2007 Öğretim yılında uygulamaya başlanan yeni ilköğretim beden eğitimi dersi programına yönelik öğretmen görüşleri. *Niğde Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 2 (2), 132-146.
- Tavşanlı, E. (2005). *Tutumların ölçülmesi ve SPSS ile veri analizi*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Turgut, M. F. (1997). *Eğitimde ölçme ve değerlendirme metotları*. Ankara: Yargıcı Matbaası.
- Yalçın, H. (2009). *Resmi ve özel ilköğretim okullarında uygulanan yeni ilköğretim beden eğitimi öğretim programına ilişkin öğretmen görüşleri (Ankara ili örneği)*. Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Yaygın, N. (2015). *Beden eğitimi öğretmenlerinin ölçme ve değerlendirme yeterlik algularının incelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Çanakkale.